

KUOPIO

Kielitaitotason kartoitus / Martsarin malli

Mikä on Martsarin malli?

Kartoitus kielitaidon tasosta / Martsarin Malli - Kuopion versio		Pisteet ja lyhyt kuvaus oppilaan osaamisesta
Kuuntelu	1. Ymmärtää tavallisimpia fraaseja, asioiden nimiä, lukusanoja ja kehotuksia. 2. Ymmärtää ajan/paikan määreitä sekä moniosaisia ohjeita.	
	1. Pystyy seuraamaan opetusta ja pysyy mukana oppitunnin siirtymissä. 2. Hahmottaa opetuksesta keskeisimmän ilman toistoa, käännoästä tai osoittamista.	
Puhuminen	1. Osaa vastata lauseilla itseään koskeviin yksinkertaisiin kysymyksiin. 2. Osaa kertoa sujuvasti lähipiiristään ja arjen tapahtumista.	
	1. Pystyy keskustelemaan suomen kielellä ja tulee ymmärretyksi. 2. Puhe on sujuvaa, oppilas ei hae sanoja tai pidä mietintätauksia.	
Kirjoittaminen	1. Osaa kirjoittaa suomeksi lyhyitä lauseita. 2. Teksti on loogisesti etenevää ja sujuvaa.	
	1. Osaa kirjoittaa lyhyen tarinan suomeksi. 2. Osaa kirjoittaa pidempiä virkkeitä ja käyttää erilaisia rakenteita.	
	1. Kirjoittaminen on pääosin virheetöntä (sanojen oikeinkirjoitus). 2. Taivuttaa ja kirjoittaa perusrakenteet oikein.	
Lukeminen	1. Ymmärtää lukemiansa virkkeitä tutuista aihepiireistä. 2. Ymmärtää lukemaansa oppikirjatekstejä.	
	1. Lukee melko virheettömästi suomeksi (yli 50 sanaa/min. 3.-9.lk). 2. Pystyy lukemaan sujuvasti ja virheettömästi myös vaativampia oppikirjatekstejä.	
Yhteispisteet ja kielitaidon taso:		

Martsarin malli on Martinlaakson koulussa kehitetty malli S2-oppilaan kielitaidon tukemiseksi.
Mallin avulla on helppo kartoittaa oppilaan kielitaitotaso.

Tekijät: Laura Nyström ja Anne Malmivuori

Pisteytys:

Ensimmäinen tavoite täyttyy = 1 p.

Toinen tavoite täyttyy = 2 p.

Kumpikaan tavoite ei täyty = 0 p.

0-6 p. = Kielen alkeistaso (A1)

7-11 p. = Kehittyvä peruskielitaso (A2) / perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitetaso

12-15 p. = Arjen peruskielitaso (B1)

16-17 p. = Toimiva peruskielitaso (B2)

18 p = Sujuva peruskielitaso (C1)

KIELEN ALKEISTASO 0-6 P

Ymmärtää vähän arkikielen sanoja tai yksinkertaisia lausumia, tarvitsee hyvin paljon apua: toistoa, osoittamista, käännöstä. Vastaa yksinkertaisiin kysymyksiin, ääntäminen voi olla vaikeaa. Vuorovaikutuksessa turvautuu eleisiin ja omaan kieleensä. Kirjainjärjestelmä ainakin osin tuttu, kirjoittaa ehkä joitakin sanoja (ikä huomioitava!). Viestii suppeasti asioistaan, ääntäminen voi tuottaa ymmärtämisongelmia. Jos lukee, niin hyvin lyhyitä pätkiä.

TOIMIVA PERUSKIELITASO 16-17 P

Yleinen suomi äidinkielenä oppimäärä mahdollinen. Ymmärtää hyvin puheesta pääajatuksen ja tärkeitä yksityiskohtia, saattaa tarvita toistoa. Osaa kertoa tutuista asioista myös yksityiskohtaista tietoa, pitää yllä ymmärrettävää puhetta. Ääntäminen selkeää, kielioppivirheet mahdollisia. Pystyy lukemaan monenlaisia tekstejä. Vieraan ja vaikean aiheen lukeminen voi olla vielä hankalaa. Rutiininomainen kirjoittaminen sujuvaa.

KEHITTYVÄ PERUSKIELITASO 7-11 P

Ymmärtää rajallisen määrän sanoja ja lauseita joutuu ponnistelemaan ymmärtääkseen yksinkertaisia lauseita, osaa viestiä suppeasti asioistaan, yksinkertaisesta tekstistä löytää tiedon jos saa lukea tarvittaessa uudestaan. Puhussa tulee vielä paljon virheitä ja taukoja. Osaa viestiä tärkeimmät asiat lyhyesti.

ARJEN PERUSKIELITASO 12-15 P

Pystyy seuraamaan puhetta, selviää perus kielenkäyttötilanteista. Saattaa tarvita toistoa. Osaa kertoa itselle tärkeitä asioista. Pystyy osallistumaan keskusteluihin, puheessa esiintyy virheitä. Osaa etsiä tietoa itselle tärkeitä asioista. Saattaa tarvita apuvälineitä. Kirjoittaa perusrakenteet oikein.

MARTSARIN MALLI

OPPILAAN KIELITAIDON TUKEMINEN

1. Selvitä oppilaan kielitaidon taso kartoituskysymysten avulla
2. Hyödynnä mahdollisia tukitoimia

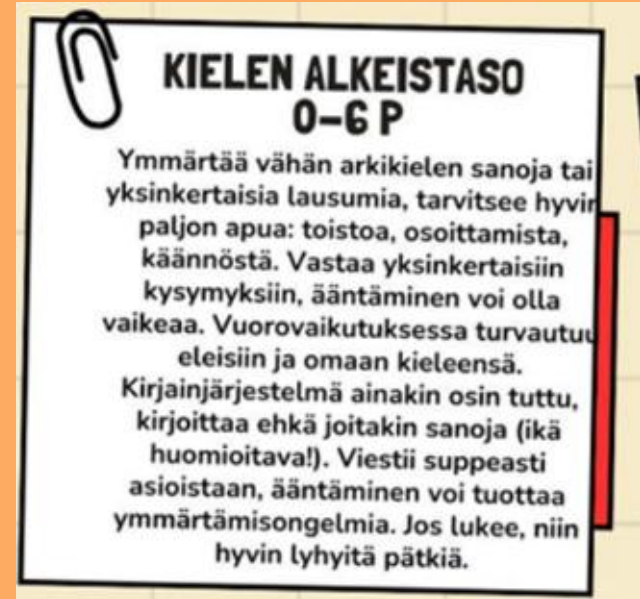
SUJUVA PERUSKIELITASO 18 P

Yleinen suomi äidinkielenä oppimäärä (mahdollinen). Ymmärtää hyvin asiatietoa, erittäin nopeatahtinen keskustelu saattaa olla vaikeita hankalaa. Ilmaisee itseään vaivattomasti ja osaa kertoa asioista kuvaillen. Ääntäminen hyvää ja ymmärtää erilaisia tekstityyppejä. Osaa yhdistellä tietoja ikätason mukaisesti. Hallitsee hyvin sanastoa ja kielioppirakenteita.

Kielen alkeistaso

Oppilas harjoittelee suomen kieltä sana ja lause kerrallaan. Mahdollisuuksien mukaan selvennä sanoja, helpota tehtäviä, hyödyntäkää kääntäjää ja muista apuvälineitä jatkuvasti. Sanallinen arviointi mahdollista (ei päättöarviointi).

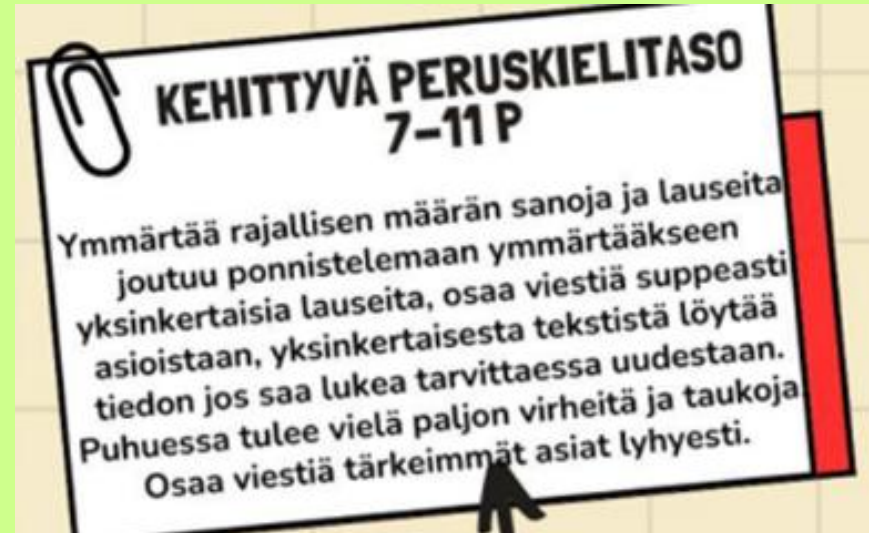
- selkeä puhe
- tunnin rakenne taululla
- lyhyet ohjeet, toisto
- kuvat, kaaviot, piirroksset
- sanastovihko, keskeisimmät käsitteet, avainsanaluettelo
- selkokielistäminen
- oppilaalla tulee olla aikaa vastaamiseen (prosesointi vieraalla kielellä)
- yksi kysymys kerrallaan
- tärkeät asiat vähintään kahdella tavalla esim. suullisesti ja visuaalisesti
- opettaja/vertaisryhmä antaa paljon malleja oikeista ja hyvistä suorituksista
- havainnollistavat menetelmät
- jos lukutaito vasta alkava: Ekapeli Maahanmuuttaja ja Ekapeli Sujuvuus
- Päivänselvää –materiaali (selkokielistä monistettavaa opetusmateriaalia reaaliaineisiin)
- mahdollisuus kuvatukeen kokeissa, kysymysten ja ohjeiden ääneenlukuun, lisää aikaa kokeisiin, mahdollisuus täydentää suullisesti, mahdollisuus käyttää kokeessa opettajan valvonnassa kääntäjää

Kehittyvä peruskielitaso

Selvennä käsitteitä, mukauta tehtäviä. Oppilas tekee vielä paljon virheitä suomen kielessä, kannusta puhumaan ja kirjoittamaan. Kääntäjä ja sanalistat avuksi. Sanallinen arviointi mahdollista (ei päättöarviointi).

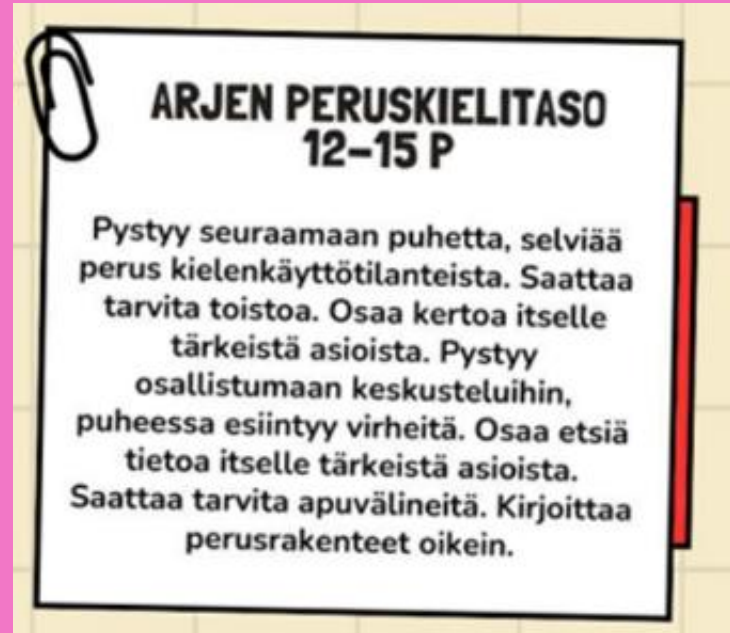
- selkeä puhe
- tunnin rakenne taululla
- lyhyet ohjeet, toisto
- kuvat, kaaviot, piirrokset
- sanastovihko, keskeisimmät käsitteet, avainsanaluettelo
- selkokielistäminen
- havainnollistavat menetelmät
- yksi kysymys kerrallaan
- opettaja/vertaisryhmä antaa paljon malleja oikeista ja hyvistä suorituksista
- oppilaalla tulee olla aikaa vastaamiseen (prosesointi vieraalla kielellä)
- omakieliset sanastot, sanakirja, kääntäjä
- mahdollisuus kuvatukeen kokeissa, kysymysten ja ohjeiden ääneenlukuun, lisäaikaan, mahdollisuus täydentää suullisesti, mahdollisuus käyttää kokeessa opettajan valvonnassa kääntäjää

Arjen peruskielitaso

Selvennä lauseita ja tehtäviä tarpeen mukaan. Kääntäjä tarvittaessa avuksi. Huomioi toisto ja tuki luetun ymmärtämisessä isommissa kokonaisuuksissa. Mahdollisuus sanalliseen arviointiin (ei päättöarviointi).

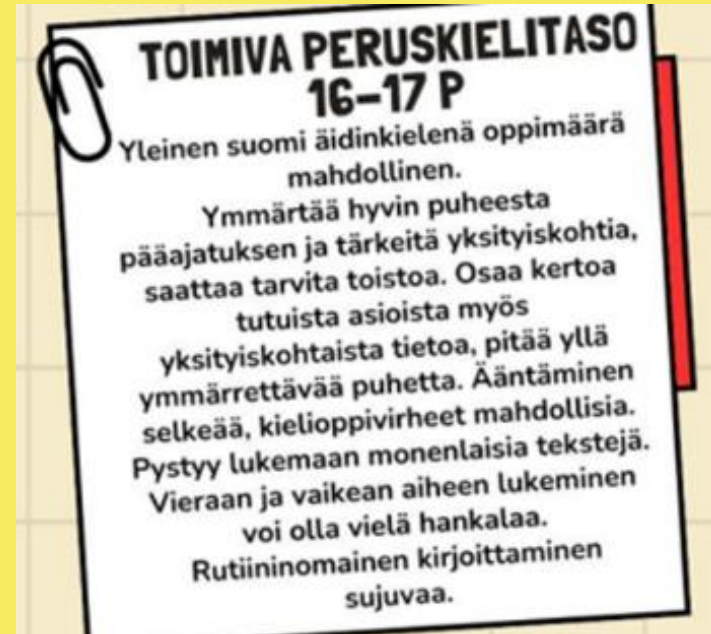
- selkeä puhe
- tunnin rakenne taululla
- lyhyet ohjeet, toisto
- kuvat, kaaviot, piirroksset
- keskeisimmät käsitteet, avainsanaluettelo –ohjaa oppilasta itseään etsimään vaikeita käsitteitä
- havainnollistavat menetelmät
- ydinasioiden tiivistäminen
- omakieliset sanastot, sanakirja, kääntäjä
- ohjattu kirjoittaminen
- mahdollisuus kuvatukeen kokeissa, kysymysten ja ohjeiden ääneenlukemiseen, lisäaikaa kokeisiin, mahdollisuus täydentää suullisesti, mahdollisuus käyttää kokeessa opettajan valvonnassa kääntäjää

Toimiva peruskielitaso

Kannusta oppilasta käyttämään suomen kieltä. Tarjoa tukea varsinkin pidemmissä kirjoitus- ja lukutehtävissä.

- selkeä puhe
- tunnin rakenne taululla
- toisto ja kertaus
- ydinasioden tiivistäminen
- kuvat, kaaviot, piirrokset
- keskeisimmät käsitteet (esim. taululla), avainsanaluettelo –ohjaa oppilasta itseään etsimään vaikeita käsitteitä
- sisältökartat, sisällysluettelon hyödyntäminen
- havainnollistavat menetelmät
- omakieliset sanastot, sanakirja, kääntäjä
- ohjattu kirjoittaminen (tarinat, kirjoitelmat, esseet)

Sujuva peruskielitaito

Oppilas selviää hyvin suomen kielellä. Auta ja tue akateemisessa kielitaidossa ja pidemmissä tehtävissä.

- tunnin rakenne taululla
- havainnollistavat menetelmät
- keskeisimmät käsitteet (toisto, kertaus)
- sisältökartat, sisällysluettelon hyödyntäminen
- ydinasioiden tiivistäminen
- omakieliset sanastot, sanakirja, kääntäjä
- ohjattu kirjoittaminen (tarina, kirjoitelmat, esseet)

